

تزیینات معماری اسلامی

تألیف

سمیه غلامی

سرشناسه	: غلامی، سمیه، ۱۳۶۳
عنوان و نام پدیدآور	: تزئینات معماری اسلامی/تألیف سمیه غلامی
مشخصات نشر	: تهران: آوای فهمیم، ۱۳۹۴
مشخصات ظاهری	: ۱۱۸ ص: مصور (رنگی)؛ ۱۴/۵ × ۲۱/۵ س.م.
شماره	: ۹۷۸-۶۰۰-۶۸۱۰-۴۶-۱
نوعیت فهرست نویسی	: فیا
موضوع	: معماری اسلامی
موضوع	: معماری اسلامی- تاریخ
موضوع	: هنر اسلامی
رده بندی کنگر	: ۱۳۲ ت ۴/۸ غ/ NA۳۸۰
رده بندی دیویی	: ۷۶۷۱، ۷۲۰
شماره کتابشناسی ملی	: ۹۱۴۱۰۹

تهران: خیابان توحید، خیابان فرصت شیرازی، بعد از تقاطع دکتر قریب، پلاک ۸۳ واحد ۸۱۰.

تلفن: ۰۹۱۲۳۱۸۱۰۰۴-۶۶۵۹۴۸۸۴

تزئینات معماری اسلامی

تألیف: سمیه غلامی

© حق چاپ: ۱۳۹۴ انتشارات آوای فهمیم

نوبت چاپ: اول

مدیر تولید: محمد برخوردار

طراح جلد: سمیه غلامی

صفحه آرا: منیژه فاتحی

شمارگان: ۱۱۰۰ نسخه

بها: ۱۳۰۰۰۰ ریال

همه حقوق محفوظ است. هر گونه نسخه برداری، اعم از زیراکس و باز نویسی، ذخیره کامپیوتری، اقتباس کلی و جزئی (به جز اقتباس جزئی در نقد و بررسی و اقتباس در گیومه در مستند نویسی و مانند آن) بدون مجوز کتبی از ناشر ممنوع و از طریق مراجع قانونی قابل پیگیری است.

فهرست

فصل	صفحه
مقدمه	۹
فصل ۱: اثر معماری اسلامی بر معماری های دیگر	۱۱
تاثیر هنر اسلامی بر معماری اروپا	۱۳
فصل ۲: تاریخچه معماری اسلامی در ایران	۲۵
فصل ۳: بررسی شیوه های معماری ایران	۳۱
فصل ۴: تاریخچه معماری در کشور های اسلامی	۴۳
معماری در کشور سوریه	۴۶
معماری در کشور عراق	۴۸
معماری در کشور مصر	۵۰
معماری در کشور اسپانیا	۵۱
معماری در کشور ترکیه	۵۳
معماری در کشور افغانستان	۵۶
معماری در آسیای میانه (بخارا و سمرقند)	۵۷
معماری در کشور هند	۵۸
معماری در کشور پاکستان	۶۲
فصل ۵: بررسی مساجد کشورهای اسلامی	۶۳
سوریه	۶۵
عراق	۶۶
اسپانیا	۶۸
ترکیه	۶۹

۶۹	 کاربرد بناها
۷۰	 مساجد
۷۲	 مدارس
۷۶	 آراه گاه ها و زیارتگاه ها
۷۸	 حنینه ها، تکایا و مصلی ها
۷۸	 پل ها
۷۹	 کاخ ها
۸۱	 کاروانسراها
۸۳	 حمام ها
۸۴	 قلعه ها
۸۵	 آب انبارها
۸۶	 بازارها
۸۸	 عناصر تشکیل دهنده معماری
۸۸	 بادگیر
۹۰	 پله
۹۰	 سردابه
۹۱	 روش های ساخت و تزئین
۹۱	 مصالح ساختمانی
۹۵	 طاق نما
۹۶	 غول
۹۶	 آجر مهری
۹۷	 آجر آسب

۹۹	آجر و اکوب و آیمال
۱۰۰	گچ بری
۱۰۴	کاشی کاری
۱۰۵	کاشی تکرنگ
۱۰۷	کاشی زرین فام
۱۰۷	کاشی معرق
۱۰۹	کاشی هفت رنگ
۱۱۲	خشت
۱۱۲	سک
۱۱۴	چوب
۱۱۷	شیشه
۱۱۸	منابع

قدمه

دین اسلام در همان سده های نخست با سرعتی بی سابقه از عربستان به سراسر خاور میانه، دره سند و سراسر شمال آفریقا تا اقیانوس اطلس گسترش یافت. هیت اسلام میلیون ها انسان را در پهنه وسیعی به حرکت در آمد و دینت برای گوناگونی را تحت حاکمیت اسلام به وحدت و یکپارچگی رساند.

با مبادله علوم، فنون و هنرهای کهن این اقوام با یکدیگر و آمیختن آن با روح اسلام، دورانی نوین از رن و شکوه بدیدار شد که فرهنگ و تمدن اسلامی نام گرفت. بعد از آن معماری اسلامی در طی هزاران سال تجربه تداوم و بهره گیری درست از توانمندی ها و خلاقیت های بالایی خود به خلق آثار معماری ارزشمند و باشکوهی توفیق یافته است و شاهکار های بسیاری را بر جای گذاشت.

خشت و آجر در معماری ایران نه بعنوان ذره ای در مقابل کلان معماری نمود دارد، بلکه چون واحدی است که در معماری می نشیند، کاملتر بگوییم، همچون نت در ساختمان یک موسیقی سمفونیک، یا هرچون کلمه است در شعر، غرض مقایسه شعر و موسیقی با معماری نیست بلکه هدف، نمایاندن اهمیت یک عنصر در معماری است.

بناهای جدید سلاجوقی نیز روشنگر این موضوع است که برآورد کلیه مسائل دانه از قبیل نیروهای کششی، فشاری و حتی برشی با چنان دقتی انجام گرفت که انغال نیرو در آجرها توانسته موجب ایستایی بنایی نزدیک به ده قرن قدمت شود.